

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту міжнародних відносин

Олена Б. Д. Савришина
Олена ІВАЩУК
_____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Виконувач обов'язків проректора з
адміністративної роботи
Ігор ОСТРОВЕРХОВ

_____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни „Ринок ЄС”

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 051 Економіка
Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»
Кафедра міжнародної економіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	4	8	48	48	6	12	36	150	8

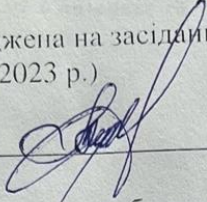
31.08.2023
[Signature]

Тернопіль - 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 26.06.2019 р.)

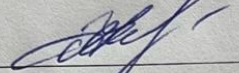
Робочу програму склала к.е.н., ст. викладач Людмила ГЕРМАН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародної економіки, протокол (№ 1 від 28.08.2023 р.)

Завідувач кафедри д.е.н., професор Ірина ЗВАРИЧ

Розглянуто та схвалено Групою забезпечення з спеціальності «Економіка», протокол (№1 від 30.08.2022 р.)

Голова Групи забезпечення спеціальності
д.е.н., професор Віктор КОЗІЮК

Гарант ОП д.е.н., професор Ігор ЛІЩИНСЬКИЙ

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ Ринок ЄС”

1.1. Опис дисципліни “Ринок ЄС”

Дисципліна – “Ринок ЄС”	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни блок обов’язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 051 Економіка	Рік підготовки: ДФН - 4. Семестр: ДФН -8.
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»	Лекції: ДФН – 48 год. Практичні заняття: ДФН – 48 год.
Загальна кількість годин –150 год.	ступінь вищої освіти: бакалавр	Самостійна робота: ДФН – 36 год. Тренінг, КПЗ: ДФН – 12 год. Індивідуальна робота: ДФН – 6 год.
Тижневих годин – 19 год., з них аудиторних – 12 год.		Вид підсумкового контролю: ДФН – екзамен.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ Ринок ЄС”

2.1. Метою навчальної дисципліни “Ринок ЄС” є формування у студентів знань та навиків у сфері європейської інтеграції та функціонування спільного ринку ЄС, включаючи ретроспективний аналіз особливостей створення ЄС та інституційного забезпечення реалізації політики європейської інтеграції; оцінку внутрішнього ринку ЄС, окремих галузей внутрішнього ринку ЄС, торговельної політики ЄС, проблем та перспектив функціонування спільного ринку ЄС; можливості торговельно-економічних зносин між партнерами ЄС; можливості та перспективи для України.

2.2. Завдання вивчення дисципліни. В результаті вивчення дисципліни "Ринок ЄС" студенти повинні знати:

- теоретичні засади дослідження розвитку та функціонування інтеграційних союзів;
- особливості становлення внутрішнього ринку ЄС;
- особливості інституційного управління ЄС та інституційного забезпечення функціонування внутрішнього ринку ЄС;

- особливості спільної політики ЄС;
- особливості торговельної політики ЄС ;
- аспекти функціонування аграрного, транспортного, енергетичного сектору ринку ЄС;
- виклики та можливості співробітництва між Україною та країнами ЄС.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

- СК 17: здатність пояснювати інтеграційні та дезінтеграційні процеси на прикладі ЄС, аналізувати та змістовно інтерпретувати їх вплив на подальше функціонування ЄС й відносини між ЄС й Великою Британією;
- СК 18: здатність до побудови стратегій виходу підприємств на ринок ЄС.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни:

Дисципліна: «Ринок ЄС» має структурно-логічний зв'язок з наступними дисциплінами: «Глобальна макро- та мікроекономіка», «Маркетинг», «Економіка галузевих ринків», «Кон'юнктура світових ринків», «Міжнародна економічна політика», «Бізнес –аналітика».

2.5. Програмні результати навчання:

- ПРН 27: вміти аналізувати та змістовно інтерпретувати інтеграційні та дезінтеграційні процеси в ЄС, досліджувати ринок ЄС;
- ПРН 28: аналізувати функціонування Угоди про асоціацію між ЄС та Україною та в контексті цього оцінювати діяльність суб'єктів господарювання, їх конкурентоспроможність на ринку ЄС.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ “Ринок ЄС”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕРЕДУМОВИ, ЧИННИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС

Тема 1. Історико-економічні передумови розвитку євроінтеграції

Суть та значення економічної інтеграції. Передумови розвитку інтеграційних процесів у Європі. Види і форми європейської економічної інтеграції. Основні етапи євроінтеграції та створення ЄС.

Література: [1-24]

Тема 2. Особливості становлення внутрішнього ринку ЄС

Поняття зони вільної торгівлі. Митний союз. Формування спільного ринку та монетарного союзу. Формування та особливості єдиного ринку. Територіальна структура ринку ЄС.

Література: [1-24]

Тема 3. Інституційні засади внутрішнього ринку ЄС

Загальний аналіз інституційної побудови ЄС. Роль інституцій ЄС у функціонуванні спільного ринку ЄС. Європейський парламент. Європейська комісія. Європейська Рада. Рада міністрів (ЄС) кваліфікованої більшості. Європейський Суд. Ключові позиції в ЄС та європейські лідери. Структура принципи і функції сучасних інституцій ЄС.

Література: [1-24]

Тема 4. Критерії вступу до Європейського Валютного Союзу

Історичні аспекти створення Європейського Валютного Союзу. Запровадження спільної валюти. Критерії приєднання країн до ЄВС. Нормативно-правова база ЄВС. Європейська система центральних банків. Бюджетна політика ЄС. Податкова гармонізація. Монетарна політика ЄС.

Література: [1-24]

Тема 5. Механізми та принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС

Принцип вільного переміщення товарів і вільного руху послуг. Принцип вільного переміщення осіб та спільний ринок праці. Принцип вільного руху капіталу та свобода підприємницької діяльності. Територіальна структура ринку ЄС.

Література: [1-24]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС. ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ НА РИНКУ ЄС

Тема 6. Особливості спільної політики країн ЄС. Політика стимулювання розвитку внутрішнього ринку ЄС

Особливості спільних політик ЄС. Класифікація спільних політик ЄС. Фінансування спільних політик ЄС. Бюджетна політика ЄС. Спільна зовнішня політика та політика безпеки. Політика конкуренції. Промислова політика. Політика підтримки малого і середнього бізнесу.

Література: [1-24]

Тема 7. Торговельна політика ЄС. Політика захисту внутрішнього ринку ЄС.

Поняття торговельної політики та передумови її формування. Основні цілі та завдання торговельної політики ЄС. Основні принципи торговельної політики ЄС. Комунітарні та національні повноваження у сфері торгівлі. Регулювання торговельної політики. Основні правові засади та правила регулювання експорту та

імпорту. Система пріференції ЄС у торгівлі з третіми країнами. Антидемпінгове регулювання в межах ЄС. Квотування і ліцензування зовнішньоторговельних операцій

Література: [1-24]

Тема 8. Кількісні обмеження та заходи, що є еквівалентними кількісним обмеженням на ринку ЄС.

Кількісні обмеження. Заходи, які мають наслідки еквівалентні кількісним обмеженням. Винятки із заборони. Вимоги державної політики ЄС щодо безпеки товарів, переміщених через кордон. Принципи захисту здоров'я людей, тварин та рослин на внутрішньому ринку Європейського Союзу.

Література: [1-24]

Тема 9. Ринкова політика ЄС у сільськогосподарській сфері.

Дослідження спільної аграрної політики ЄС. Цілі і принципи аграрної політики ЄС. Римські угоди. Реформа с/г політики. Реформа Фішера. Сільськогосподарська політика ЄС щодо її країн-членів та стосовно третіх країн.

Література: [1-24]

Тема 10. Транспорт. Енергетика.

Транспортна складова внутрішнього ринку ЄС. Реалізація енергетичної політики. Внутрішній енергетичний ринок та пріоритети зовнішньої енергетичної політики. Енергетична стратегія ЄС.

Література: [1-24]

Тема 11. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг на внутрішньому ринку ЄС

Міжнародні стандарти ISO та їх впровадження на внутрішньому ринку ЄС.

Технічні норми та європейські стандарти в межах ЄС.

Література: [1-24]

Тема 12. Розширення ринку ЄС. Транскордонне співробітництво. Програма ЄС «Єдиний ринок»

Суть транскордонного співробітництва. Політика ЄС щодо країн, які мають спільні з ЄС кордони. Дослідження програми ЄС «Єдиний ринок» та можливості співробітництва для третіх країн.

Література: [1-24]

Тема 13. Цілі та механізми інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС

Регіональні угоди про вільну торгівлю за участю України: можливості та ризики. Еволюційні підходи щодо підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Торговельна політика України в контексті європейської інтеграції. Процес лібералізації візового режиму між Україною та країнами ЄС. Участь України у програмі ЄС «Єдиний Ринок».

Література: [1-24]

Тема 14. Виклики та можливості євроінтеграційних процесів України в умовах війни

Торговельні операції України та ЄС в сучасних умовах. Політика ЄС щодо України. Партнерство ЄС – Україна в транспортній та енергетичній галузях. Сільськогосподарська політика ЄС щодо України. Можливості синхронізації ринків ЄС та України.

4.1. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ “Ринок ЄС”, денна форма

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕРЕДУМОВИ, ЧИННИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС						
Тема 1. Історико-економічні передумови розвитку євроінтеграції.	2	2	2	3	6	Поточне опитування
Тема 2. Особливості становлення внутрішнього ринку ЄС.	2	2	2			
Тема 3. Інституційні засади внутрішнього ринку ЄС.	2	2	2			
Тема 4. Критерії вступу до Європейського Валютного Союзу .	4	4	2			
Тема 5. Механізми та принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС.	4	4	2			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС. ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ НА РИНКУ ЄС						
Тема 6. Особливості спільної політики країн ЄС. Політика стимулювання розвитку внутрішнього ринку ЄС.	4	4	3	3	6	Поточне опитування
Тема 7. Торговельна політика ЄС. Політика захисту внутрішнього ринку ЄС.	4	4	3			
Тема 8. Кількісні обмеження та заходи, що є еквівалентними кількісним обмеженням на ринку ЄС.	4	4	3			
Тема 9. Ринкова політика ЄС у сільськогосподарській сфері.	4	4	3			
Тема 10. Транспорт. Енергетика.	4	4	3			

Тема 11. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг на внутрішньому ринку ЄС.	2	2	2			
Тема 12. Розширення ринку ЄС. Транскордонне співробітництво. Програма ЄС «Єдиний ринок».	4	4	3			
Тема 13. Цілі та механізми інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС.	4	4	3			
Тема 14. Виклики та можливості євроінтеграційних процесів України в умовах війни.	4	4	3			
Всього	48	48	36	6	12	

4.2. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ “Ринок ЄС”, заочна форма

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕРЕДУМОВИ, ЧИННИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС			
Тема 1. Історико-економічні передумови розвитку євроінтеграції.	4	2	8
Тема 2. Особливості становлення внутрішнього ринку ЄС.			10
Тема 3. Інституційні засади внутрішнього ринку ЄС.			10
Тема 4. Критерії вступу до Європейського Валютного Союзу.			10
Тема 5. Механізми та принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС.			10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС. ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ НА РИНКУ ЄС			
Тема 6. Особливості спільної політики країн ЄС. Політика стимулювання розвитку внутрішнього ринку ЄС.	4	2	10
Тема 7. Торговельна політика ЄС. Політика захисту внутрішнього ринку ЄС.			10
Тема 8. Кількісні обмеження та заходи, що є еквівалентними кількісним обмеженням на ринку ЄС.			10

Тема 9. Ринкова політика ЄС у сільськогосподарській сфері.			10
Тема 10. Транспорт. Енергетика.			10
Тема 11. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг на внутрішньому ринку ЄС.			10
Тема 12. Розширення ринку ЄС. Транскордонне співробітництво. Програма ЄС «Єдиний ринок».			10
Тема 13. Цілі та механізми інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС.			10
Тема 14. Виклики та можливості євроінтеграційних процесів України в умовах війни.			10
Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕРЕДУМОВИ, ЧИННИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС

Практичне заняття №1

Тема 1. Історико-економічні передумови розвитку євроінтеграції.

Мета практичного заняття: знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції міжнародної економічної інтеграції, знати види форми та основні етапи євроінтеграції.

Питання для обговорення:

Суть та значення економічної інтеграції. Передумови розвитку інтеграційних процесів у Європі. Види і форми європейської економічної інтеграції. Основні етапи євроінтеграції та створення ЄС.

Література: [1-24]

Практичне заняття №2

Тема 2. Особливості становлення внутрішнього ринку ЄС

Мета практичного заняття: знати та використовувати економічну термінологію, оцінювати особливості функціонування ЗВТ, Митного союзу. пояснювати базові концепції формування єдиного ринку. Знати територіальну структуру ЄС

Питання для обговорення:

Поняття зони вільної торгівлі. Митний союз. Формування спільного ринку та монетарного союзу. Формування та особливості єдиного ринку. Територіальна структура ринку ЄС.

Література: [1-24]

Практичне заняття №3

Тема 3. Інституційні засади внутрішнього ринку ЄС

Мета практичного заняття: вміти робити загальний аналіз інституційної побудови ЄС, визначати роль інституцій ЄС для функціонування спільного ринку, усвідомлювати основні особливості та функції основних інституцій ЄС.

Питання для обговорення:

Загальний аналіз інституційної побудови ЄС. Роль інституцій ЄС у функціонуванні спільного ринку ЄС. Європейський парламент. Європейська комісія. Європейська Рада. Рада міністрів (ЄС) кваліфікованої більшості. Європейський Суд. Ключові позиції в ЄС та європейські лідери. Структура принципи і функції сучасних інституцій ЄС.

Література: [1-24]

Практичне заняття №4,5

Тема 4. Критерії вступу до Європейського Валютного Союзу

Мета практичного заняття: усвідомлювати основні історичні аспекти створення та особливості функціонування ЄВС, знати критерії приєднання країн до ЄВС. Вивчити основні аспекти бюджетної, податкової та монетарної політики ЄС.

Питання для обговорення:

Історичні аспекти створення Європейського Валютного Союзу. Запровадження спільної валюти. Критерії приєднання країн до ЄВС. Нормативно-правова база ЄВС. Європейська система центральних банків. Бюджетна політика ЄС. Податкова гармонізація. Монетарна політика ЄС.

Література: [1-24]

Практичне заняття №6,7

Тема 5. Механізми та принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС

Мета практичного заняття: знати та використовувати основні принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС. Розглянути територіальну структуру ринку ЄС.

Питання для обговорення:

Принцип вільного переміщення товарів і вільного руху послуг. Принцип вільного переміщення осіб та спільний ринок праці. Принцип вільного руху капіталу та свобода підприємницької діяльності. Територіальна структура ринку ЄС.

Література: [1-24]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС. ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ НА РИНКУ ЄС

Практичне заняття №8,9

Тема 6. Особливості спільної політики країн ЄС. Політика стимулювання розвитку внутрішнього ринку ЄС

Мета практичного заняття: вміти виокремлювати особливості спільної політики ЄС та оцінювати її роль у стимулюванні внутрішнього ринку ЄС

Питання для обговорення:

Особливості спільних політик ЄС. Класифікація спільних політик ЄС. Фінансування спільних політик ЄС. Бюджетна політика ЄС. Спільна зовнішня

політика та політика безпеки. Політика конкуренції. Промислова політика. Політика підтримки малого і середнього бізнесу.

Література: [1-24]

Практичне заняття №10,11

Тема 7. Торговельна політика ЄС. Політика захисту внутрішнього ринку ЄС.

Мета практичного заняття: знати поняття торговельної політики ЄС. Вміти здійснювати моніторинг торгівлі на внутрішньому ринку ЄС. Виокремлювати заходи регулювання торговельної політики ЄС.

Питання для обговорення:

Поняття торговельної політики та передумови її формування. Основні цілі та завдання торговельної політики ЄС. Основні принципи торговельної політики ЄС. Комунарні та національні повноваження у сфері торгівлі. Регулювання торговельної політики. Основні правові засади та правила регулювання експорту та імпорту. Система приференції ЄС у торгівлі з третіми країнами. Антидемпінгове регулювання в межах ЄС. Квотування і ліцензування зовнішньоторговельних операцій

Література: [1-24]

Практичне заняття №12,13

Тема 8. Кількісні обмеження та заходи, що є еквівалентними кількісним обмеженням на ринку ЄС.

Мета практичного заняття: вміти здійснювати аналіз та моніторинг кількісних обмежень ринку ЄС та заходів, еквівалентних кількісним обмеженням

Питання для обговорення:

Кількісні обмеження. Заходи, які мають наслідки еквівалентні кількісним обмеженням. Винятки із заборони. Вимоги державної політики ЄС щодо безпеки товарів, переміщених через кордон. Принципи захисту здоров'я людей, тварин та рослин на внутрішньому ринку Європейського Союзу.

Література: [1-24]

Практичне заняття №14,15

Тема 9. Ринкова політика ЄС у сільськогосподарській сфері.

Мета практичного заняття: вміти здійснювати дослідження спільної аграрної політики ЄС, визначати принципи аграрної політики ЄС щодо її країн-членів та третіх країн

Питання для обговорення:

Дослідження спільної аграрної політики ЄС. Цілі і принципи аграрної політики ЄС. Римські угоди. Реформа с/г політики. Реформа Фішера. Сільськогосподарська політика ЄС щодо її країн-членів та стосовно третіх країн.

Література: [1-24]

Практичне заняття №16,17

Тема 10. Транспорт. Енергетика.

Мета практичного заняття: проводити аналіз транспортної складової внутрішнього ринку ЄС та аналіз і моніторинг показників енергетичного ринку ЄС

Питання для обговорення:

Транспортна складова внутрішнього ринку ЄС. Реалізація енергетичної політики. Внутрішній енергетичний ринок та пріоритети зовнішньої енергетичної політики. Енергетична стратегія ЄС.

Література: [1-24]

Практичне заняття №18

Тема 11. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг на внутрішньому ринку ЄС

Мета практичного заняття: володіти поняттям міжнародних стандартів ISO знати технічні норми та європейські ринкові стандарти

Питання для обговорення:

Міжнародні стандарти ISO та їх впровадження на внутрішньому ринку ЄС. Технічні норми та європейські стандарти в межах ЄС.

Література: [1-24]

Практичне заняття №19,20

Тема 12. Розширення ринку ЄС. Транскордонне співробітництво. Програма ЄС «Єдиний ринок»

Мета практичного заняття: володіти поняттям транскордонного співробітництва. Здійснювати аналіз політики ЄС з країнами-сусідами, що не входять до складу ЄС

Питання для обговорення:

Суть транскордонного співробітництва. Політика ЄС щодо країн, які мають спільні з ЄС кордони. Дослідження програми ЄС «Єдиний ринок» та можливості співробітництва для третіх країн.

Література: [1-24]

Практичне заняття №21,22

Тема 13. Цілі та механізми інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС

Мета практичного заняття: знати та аналізувати регіональні угоди про вільну торгівлю за участю України, угоду про асоціацію з країнами ЄС їх вплив на розвиток відносин Україна ЄС розраховувати відповідні показники результативності діяльності суб'єктів господарювання

Питання для обговорення:

Регіональні угоди про вільну торгівлю за участю України: можливості та ризики. Еволюційні підходи щодо підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Торговельна політика України в контексті європейської інтеграції. Процес лібералізації візового режиму між Україною та країнами ЄС. Участь України у програмі ЄС «Єдиний Ринок».

Література: [1-24]

Практичне заняття №23,24

Тема 14. Виклики та можливості євроінтеграційних процесів України в умовах війни

Мета практичного заняття: вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення основних умов співпраці України та ЄС, а також можливостей синхронізації ринків України та ЄС

Питання для обговорення:

Торгівельні операції України та ЄС в сучасних умовах. Політика ЄС щодо України. Партнерство ЄС – Україна в транспортній та енергетичній галузях. Сільськогосподарська політика ЄС щодо України. Можливості синхронізації ринків ЄС та України.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ (КПЗ)

Індивідуальні завдання з дисципліни “Ринок ЄС” виконується самостійно кожним студентом. Метою виконання КПЗ є поглиблене вивчення найбільш актуальних проблем сучасної світової економіки, отримання навичок аналізу економічних явищ. КПЗ виконується упродовж всього семестру у відповідності до встановлених графіків, дотримання яких є необхідною передумовою допуску до здачі змістових модулів. Підсумкова оцінка за виконання КПЗ виставляється після захисту всіх складових завдання. Виконання КПЗ є одним із обов’язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни “Ринок ЄС”.

СТРУКТУРНА СХЕМА ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПРАКТИЧНОГО ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ:

- 1 етап.** Дослідити: рік, причини, історія вступу обраної країни до ЄС.
- 2 етап.** Після системного аналізу студент повинен дослідити динамічні й статичні ефекти країни в процесі європейської інтеграції.
- 3 етап.** Проаналізувати основні макроекономічні індикатори та оцінити платіжний баланс обраної країни.
- 4 етап.** Оцінити вирішення проблеми обраної країни в процесі прийняття спільних рішень Європейськими інституціями.
- 5 етап.** Дослідити спеціалізацію та економічний розвиток даної країни у складі внутрішнього ринку ЄС.
- 6 етап.** Перспективи країни в певному інтеграційному союзі.

7.ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ «РИНОК ЄС»

Мета тренінгу з дисципліни «Ринок ЄС» – формування у студентів цілісного бачення, критичного мислення та пропонування обґрунтованих рішень на основі використання теоретичних знань під час розв’язання практичних завдань та вміння змістовно інтерпретувати отримані результати. Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

1. Вибрати країну члена ЄС (ту, яку обрали для виконання КПЗ) та проаналізувати її роль у ЄС.
2. Вплив членства в ЄС на економічний розвиток обраної країни:
 - дослідити переваги членства обраної країни в ЄС, а саме:

Сфера	Переваги членства обраної країни
Спільний ринок	
Безпека	
Економічна Конкурентоспроможність	
Якість правового середовища	
Структурні фонди та фонди згуртованості	
Ринок	
Зовнішня політика	
Якість демократії	
Політична інтеграція	
Регіональна політика	
Прийняття цінностей	
Середовище	

- важливість європейських питань для обраної країни в наступному десятилітті:

Сфера	Актуальні питання в наступні десятиліття
Розширення єврозони	
Енергія	
Економічний розвиток в ЄС	
Міграція	
Експансія спільного ринку	
Сільське господарство	
Багатошвидкісна інтеграція	
Банківський союз	
Посилення інтеграції	
Структурні фонди	
Інституційні реформи	
Клімат та політика енергії	
Зайнятість	

- цільові кошти з бюджету ЄС для обраної країни:

Сфера	Кошти
Інфраструктура	
Наука, дослідження та інновації	
Освіта	
Середовище	
Розвиток відсталих регіонів	
Зайнятість	
Сільське господарство	
Енергія	
Підтримка бізнесу	

Соціальна політика	
--------------------	--

- союзники обраної країни в Європейському Союзі: відносини обраної країни з обраними країнами Європейського Союзу (спільні та суперечливі інтереси):

Сфера	Спільні інтереси	Суперечливі інтереси
Енергія		
Спільна політика безпеки та оборони		
Аграрна політика		
Спільна зовнішня політика та безпека		

3. Заповнити табличку (щонайменше 10 аргументів):

Переваги членства в ЄС	Недоліки членства в ЄС

4. Висновки щодо подальших перспектив членства обраної країни в ЄС.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виноситься на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах університету, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах. Кафедра забезпечує консультації з окремих найскладніших тем курсу. Викладачі кафедри здійснюють також поточний і підсумковий контроль та аналізують результати самостійної роботи студента.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Зміст самостійної роботи

Теми лекцій	Перелік питань
Тема 1. Історико-економічні передумови розвитку євроінтеграції.	Суть та значення міжнародної економічної інтеграції. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції. Форми регіональної економічної інтеграції та їх особливості. Наслідки міжнародної економічної інтеграції для економік країн-членів інтеграційних об'єднань. Особливості формування зони вільної торгівлі (ЗВТ).

	<p>Етапи формування Європейського Союзу Причини створення ЄС. Процес створення та розширення ЄС. Маастрихтська угода як фундамент створення ЄС. Ніцький договір та Договір про запровадження конституції Європи. Лісабонський договір та його особливості. Запровадження єдиної валюти – євро та створення Єврозони.</p>
<p>Тема 2. Особливості становлення внутрішнього ринку ЄС.</p>	<p>Особливості виникнення спільного внутрішнього ринку. Функціонування зони вільної торгівлі, митного союзу, спільного ринку та монетарного союзу. Причини виникнення даних процесів. Наслідки та вплив інтеграційних процесів на економіку країн.</p>
<p>Тема 3. Інституційні засади внутрішнього ринку ЄС.</p>	<p>Європейський парламент. Європейська комісія. Європейська Рада. Рада міністрів (ЄС) кваліфікованої більшості. Європейський Суд. Ключові позиції в ЄС та європейські лідери.</p>
<p>Тема 4. Критерії вступу до Європейського Валютного Союзу.</p>	<p>Історія та порядок створення європейського валютного союзу. Критерії приєднання країн до ЄВС (дослідження по країнах-членах ЄС) Характеристика ЄСЦБ як ключової інституції ЄВС. Основні етапи бюджетного процесу ЄС та цільові кошти. Правові засади та гравці монетарної політики.</p>
<p>Тема 5. Механізми та принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС.</p>	<p>Географія міжнародної торгівлі країн ЄС. Товарна номенклатура зовнішньої та міжнародної торгівлі країн ЄС. Принцип вільного переміщення товарів. Принцип вільного руху послуг та вільного переміщення осіб. Міграційні процеси ЄС. Ринок праці та трудова міграція</p>
<p>Тема 6. Особливості спільної політики країн ЄС. Політика стимулювання розвитку внутрішнього ринку ЄС.</p>	<p>Спільна зовнішня політика та політика безпеки. Європейська політика безпеки та оборони в дії. Особливості відносин між ЄС і НАТО. Правосуддя та внутрішні справи. Шенгенська зона. Торговельна політика країн ЄС в процесі. Фінансування спільних політик ЄС</p>
<p>Тема 7. Торговельна політика ЄС. Політика захисту внутрішнього ринку ЄС.</p>	<p>Цілі та завдання спільної торговельної політики ЄС нормативно-правові аспекти здійснення спільної торговельної політики. Експортно-імпортні операції на внутрішньому ринку ЄС та їх регулювання. Система приференції ЄС у взаємній торгівлі з третіми країнами</p>
<p>Тема 8. Кількісні обмеження та заходи, що є еквівалентними кількісним обмеженням на ринку ЄС.</p>	<p>Дослідження економічної політики ЄС щодо її країн-членів та стосовно третіх країн. Оцінка поглиблення євроінтеграційних процесів та їх наслідків для країн-членів ЄС. Аналіз появи кризових явищ та конфлікт інтересів в процесі функціонування ЄС.</p>

	Вимоги державної політики щодо безпеки товарів що переміщуються через кордон. Види товарів і заборонені товари що переміщуються через кордон. Здійснення програм захисту населення, тварн та рослин.
Тема 9. Ринкова політика ЄС у сільськогосподарській сфері.	Виробничий сектор та лібералізація торгівлі. Сільське господарство та імплементація спільної аграрної політики. Напрями структурної перебудови в аграрному секторі. Регулювання експорту та імпорту с/г продукції
Тема 10. Транспорт. Енергетика.	Поняття спільної транспортної політики. Трансформація та правове забезпечення транспортної політики ЄС. Основні показники руху транспорту через кордони ЄС та транспортного забезпечення внутрішнього ринку ЄС. Стратегія, розроблена Європейською Комісією щодо основних напрямів розвитку енергетики країн-членів. Енергетична політика у фокусі зовнішньої політики ЄС. Енергетична стратегія ЄС.
Тема 11. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг на внутрішньому ринку ЄС.	Сертифікація товарів на ринку ЄС. Основні вимоги стандартизації та сертифікації товарів і послуг. СЕ маркування. Вимоги та процедура сертифікації. Можливості та конкурентоспроможність української продукції
Тема 12. Розширення ринку ЄС. Транскордонне співробітництво. Програма ЄС «Єдиний ринок».	Особливості кредитування та надання грантової допомоги для бізнесу третіх країн за програмою «Єдиний ринок». Інші програми фінансової підтримки ЄС
Тема 13. Цілі та механізми інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС.	Регіональні угоди про вільну торгівлю за участю України: можливості та ризики. Еволюційні підходи щодо підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Торговельна політика України в контексті європейської інтеграції. Процес лібералізації візового режиму між Україною та країнами ЄС.
Тема 14. Виклики та можливості євроінтеграційних процесів України в умовах війни.	Дослідження основних викликів для України в умовах війни. Напрямки співпраці та посилення транспортних послуг і торговельних можливостей для України
Разом	ДФН – 36 год. ЗФН – 138 год.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни “**Міжнародна економіка**” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;

- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

10. КРИТЕРІЙ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

В процесі вивчення дисципліни “Ринок ЄС” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-бальною шкалою:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, тренінг)	Екзамен
20%	20%	20%	40%
1. Опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1. Опитування під час заняття (7 тем по 5 балів = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	1. Завдання 1 – макс. 20 балів. 2. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – макс. 40 балів. 3. Задача (1 задача) – макс. 40 балів.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-11
2.	Проекційний екран	1-11
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-11
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-11
5.	Персональні комп'ютери	1-11

6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-11
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-11
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-11
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-11
10.	Google Forms, Google Sheets	1-11

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бенчмаркінг регіонального розвитку країн Східної Європи: Болгарія Польща, Словаччина, Україна: моногр. / за наук. ред. докт. наук, проф. А.І. Крисоватого та докт. екон. наук, проф. Є.В. Савельєва. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 672 с.

2. Комар Н.В., Белюх Т.В., Пилипчук К.С. Brexit: виклики для Європейського союзу. Вісник Львівського університету. 2019. Випуск 46. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/intrel/index> (Серія "Міжнародні відносини").

3. Сіренко К.Ю. Євроінтеграційна політика України: позитивні та негативні аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск. 22, Частина 3. 2018. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/22_3_2018ua/18.pdf

4. Думки і погляди населення України щодо євроінтеграції: аналітичний звіт. грудень 2020 р. URL: https://association4u.in.ua/docs/EUK_Omnibus_Report_UKR.pdf

5. Договір про Європейський Союз /К - 2002 р, 205с.

6. Розпад ЄС неминучий? URL: <https://dostyp.com.ua/top-novina/rozpad-ies-nieminuchii>

7. Статистичні дані Європейського комітету статистики. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

8. Клочко В.П. Зовнішньоторговельні відносини України в умовах посилення інтеграційних зв'язків. Актуальні проблеми економіки. 2018. № 11. С. 141–155.

9. Комар Н.В., Гайдуцький А.П. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Євроінтеграція та міжнародне публічне управління» (навчально-методичний посібник). Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 175 с.

10. A reminder of how Britain voted in the EU referendum – and why. LordAshcroftPolls. URL: <https://lordashcroftpolls.com/>

11. Briefing paper: Statistics on UK-EU trade, by Matthew Ward. 11 January 2019. p.13.

12. EU Referendum – Results. BBC News. URL: https://www.bbc.com/news/politics/eu_referendum/results

13. Katarzyna Śledziowska. Theory of Economic Integration. URL: www.wne.uw.edu.pl/~sledziowska

14. The Schuman Declaration. URL: http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/europe-day/schuman-declaration/index_en.htm

15. Zave Kauffman. Ukraine and European Union. URL: <http://www.ledalliance.biz/image/art/pdf/ukraine-eu.pdf>

16. Kristin Archick. The European Union: Questions and Answers. Congressional Research Service. October 28, 2021. URL: <https://sgp.fas.org/crs/row/RS21372.pdf>

17. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Action plan on Integration and Inclusion 2021-2027. Brussels, 24.11.2020 COM(2020) 758 final. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-11/action_plan_on_integration_and_inclusion_2021-2027.pdf

18. Reformatting the European Integration Process: Opportunities and Risks for the Ukraine-EU Association / V. Sidenko (project manager) et al. Kyiv: Zapovit Publishing House, 2019. 228p. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_reformatting_the_european_integration_process.pdf

19. Goodison, P. The Impact of the EU-UK Trade and Cooperation Agreement on Caribbean Exporters. International Trade Working Paper 2022/01, Commonwealth Secretariat, London. URL: https://www.cepal.org/sites/default/files/events/files/study_on_caribbean_supply_chains.pdf

20. EU Membership and Trade. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/220968/foi_eumembership_trade.pdf

21. John Benedetto. EU-China and U.S.-China Trade in Goods and Services. U.S. International Trade Commission (USITC). Executive Briefing on Trade, August 2019. URL: https://www.usitc.gov/publications/332/executive_briefings/eu-china_and_u_s-china_trade_in_goods_and_services_2019-08_ebot_benedetto.pdf

22. Key statistics and trends in international trade 2019. United Nations. Geneva 2020. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/ditctab2019d7_en.pdf

23. Youri Devuyst. The European Union's competence in international trade after the treaty of lisbon. URL: <https://digitalcommons.law.uga.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1060&context=gjicl>

24. U.S.-EU Trade and Economic Relations. Congressional Research Service Informing the legislative debate since 1914. December 21, 2021. URL: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF10931.pdf>